

Puławy, dn. 12.12.2023 r.

Szanowni Państwo,
Szanowny Panie Prezydencie,
Szanowny Panie Marszałku Sejmu,
Szanowna Pani Marszałek Senatu,
Szanowny Panie Premierze,
Szanowni Ministrowie,
Szanowne Panie Posłanki i Panowie
Posłowie

Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach (PIWet-PIB) jest prestiżową jednostką naukowo-badawczą o wieloletniej tradycji i niezwykle bogatej historii. Od 1945 r. pracownicy Instytutu prowadzą badania mające na celu m.in. ochronę zdrowia zwierząt, zwalczanie chorób zakaźnych, w tym zoonoz, zapewnienie bezpieczeństwa żywności i pasz, a także prowadzą analizy w zakresie toksykologii i ochrony środowiska.

Od kilkudziesięciu lat to właśnie my stoimy na straży szeroko rozumianego zdrowia publicznego, wykonując badania monitoringowe zagrożeń biologicznych i chemicznych dla zdrowia ludzi i zwierząt, w tym wynikające z realizacji przepisów unijnych związanych z nowo pojawiającymi się chorobami zakaźnymi podlegającymi obowiązkowi zwalczania, m.in. zakażenia SARS-CoV-2 na fermach nerek (obowiązek wprowadzony w czasie trwania pandemii COVID-19).

Sprawujemy również funkcję jednostki ekspercko-doradczej dla Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Głównego Lekarza Weterynarii oraz Głównego Inspektora Sanitarnego biorąc czynny udział w opracowywaniu planów zwalczania chorób zakaźnych, poszukiwania źródeł mikrobiologicznych, toksykologicznych i chemicznych zanieczyszczeń żywności, pasz i środowiska. Jesteśmy jedynym w Polsce laboratorium znajdującym się w Sieci Państwowych Laboratoriów Kontroli Produktów Leczniczych (OMCL), które kontroluje znajdujące się w obrocie, w Polsce i w Europie, immunologiczne weterynaryjne produkty lecznicze stojąc na straży ochrony zdrowia publicznego.

Jesteśmy wysokiej klasy specjalistami, którzy jako eksperci, uczestniczą w pracach związanych z regulacjami prawnymi i normalizacyjnymi na szczeblu krajowym, europejskim i światowym. PIWet-PIB to także laboratoria referencyjne Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (WOAH), których obecność potwierdza rangę Instytutu wśród międzynarodowych jednostek badawczych.

Pomimo istotnej roli i znaczenia Instytutu dla zdrowia publicznego oraz gospodarki kraju ostatnie regulacje płacowe dla wszystkich grup pracowniczych w PIWet-PIB miały miejsce w 2010 roku. Od tamtej pory sytuacja materialna pracowników pogarszała się w kolejnych latach, co w efekcie doprowadziło do sytuacji, w której wykwalifikowani specjaliści z wyższym wykształceniem i wieloletnim stażem za swoją odpowiedzialną pracę otrzymują wynagrodzenie na poziomie minimalnej płacy krajowej lub nieznacznie wyższe (ok. 70% pracowników).

W tym czasie, m. in. z powodów finansowych, z Instytutu odeszło kilkudziesięciu doświadczonych pracowników, w tym osób zarówno z tytułami naukowymi profesora, jak i stopniami doktora habilitowanego, doktora, a także wielu lekarzy weterynarii, magistrów i pracowników komórek wspomagających.

Od 2010 r. w PIWet-PIB wzrosty wynagrodzeń dotyczyły głównie osób najmniej zarabiających i związane były z wyrównaniem płacy do minimalnej krajowej, która systematycznie wzrastała od 1 317 zł do 3 600 zł brutto (od stycznia 2024 r. będzie to kwota 4 242 zł brutto). Powyższe regulacje doprowadzą do kuriozalnej sytuacji, kiedy wynagrodzenie zasadnicze (3 901 zł brutto), osoby zatrudnionej na stanowisku naukowym adiunkta, w styczniu 2024 r. będzie niższe niż nowozatrudnionego pracownika na stanowisku robotniczym (4 242 zł brutto).

Strategiczna rola PIWet-PIB jako jednostki naukowej, o niewątpliwym wkładzie w Polską gospodarkę oraz bezpieczeństwo zdrowotne polskich obywateli były niejednokrotnie udowadniane, najczęściej w sytuacjach wymagających natychmiastowego działania, np. związanych z wybuchem epizootii ASF, grypy ptaków, zakażeń SARS-CoV-2 na fermach nerek, epidemiami shigatoksynicznych *Escherichia coli* oraz innych licznych przypadków skażeń żywności, np. obecności melaminy, fipronilu, soli drogowej w przemyśle spożywczym czy wreszcie skażeniem Odry. Ranga Instytutu i jego pracowników jak również znaczenie PIWet-PIB dla gospodarki i społeczeństwa były wówczas podkreślane przez kolejnych prezydentów RP, ministrów rolnictwa i polityków. Należy także nadmienić, że powołane w Instytucie Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Krajowe Laboratoria Referencyjne, są gwarantem prawidłowego nadzoru nad zoonozami i chorobami zakaźnymi zwierząt oraz skutecznej ochrony konsumenta w Unii Europejskiej umożliwiając tym samym sprzedaż i eksport polskiej żywności na rynek europejski i światowy, która ma istotny wkład w PKB Polski. Niestety, prestiż wiodącej jednostki naukowo-badawczej o znaczeniu strategicznym dla państwa, jaki został wypracowany przez dziesiątki lat, od dłuższego czasu nie łączy się

z godnym wynagradzaniem pracowników wynikającym z ich kompetencji, doświadczenia i zaangażowania oraz gotowości do natychmiastowego działania w sytuacjach kryzysowych.

W ostatnich latach pracownicy laboratoriów Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Weterynaryjnej otrzymywali premie i znaczne podwyżki wynagrodzeń, które kilkakrotnie wzrastały. W przypadku pracowników PIWet-PIB, pomimo wielokrotnych zapewnień i deklaracji o stałym finansowaniu zapewniającym wzrost uposażeń, które były składane przez kolejnych Ministrów (m.in. pana Rafała Romanowskiego, Jana Krzysztofa Ardanowskiego, Szymona Giżyńskiego, Przemysława Czarnka) nie zostały one zrealizowane, a my byliśmy nadal pomijani i nieuwzględniani w regulacjach płacowych.

Jesteśmy tym faktem mocno rozgoryczeni i zaniepokojeni, ponieważ nasze płace są na dużo niższym poziomie w porównaniu do wynagrodzeń pracowników Inspekcji oraz Zakładów Higieny Weterynaryjnej, którzy są przez nas szkoleni i nadzorowani. Również pracownicy naukowci na uczelniach wyższych i w Instytutach PAN otrzymali wzrost wynagrodzeń gwarantowany ustawowymi zapisami, które zgodnie z nowelizacją Ustawy 2.0 otrzymają w 2024 r. kolejną podwyżkę płac. Należy wskazać, że wraz ze wzrostem wynagrodzeń pracowników naukowych uczelni wzrosną również wynagrodzenia przysługujące innym pracownikom.

W 2022 r. w związku z interpelacją Pana posła Jarosława Sachajki (Interpelacja nr 29066 z dnia 07.12.2021 r.) ujawniono tabele płac pracowników PIWet-PIB. Oprócz bulwersująco niskich zarobków będących na poziomie minimalnej płacy krajowej, stwierdzono niczym nieuzasadnione dysproporcje w siatce wynagrodzeń osób będących na tym samym stanowisku, jak i pomiędzy poszczególnymi stanowiskami. Powyższa sytuacja była spowodowana uznaniową regulacją wynagrodzeń tylko dla wybranych osób oraz nieprawidłową polityką finansowo – kadrową prowadzoną w Instytucie przez poprzedniego Dyrektora. Przykładem mogą być zarobki wybranych pracowników z wykształceniem podstawowym, zatrudnionych na stanowisku rzemieślnika, które przewyższyły wynagrodzenie osób z wyższym wykształceniem, w tym pracowników naukowych. Powyższe rozbieżności utrudniają opracowanie nowego układu zbiorowego pracy przez obecną Dyрекcję Instytutu i wymagają dużych nakładów finansowych. W związku z powyższym żądamy rozliczenia osób, które kierowały Instytutem, odpowiadały za finanse i dopuściły do obecnej patologii.

Artykuł 13 Kodeksu Pracy stanowi, że pracownik ma prawo do godziwego wynagrodzenia, natomiast art. 78 wskazuje, że wysokość pensji powinna odpowiadać rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniać ilość i jakość świadczonej pracy. Ponadto zgodnie z art. 18(3c) „...pracownicy mają prawo do jednakowego wynagrodzenia za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości, czyli takie, których wykonywanie wymaga od pracowników porównywalnych kwalifikacji zawodowych, potwierdzonych dokumentami lub praktyką i doświadczeniem zawodowym, a także porównywalnej odpowiedzialności i wysiłku.”

W świetle przedstawionych argumentów brak wzrostu wynagrodzeń dla pracowników PIWet-PIB jest sprzeczny z prawem i świadczy o nierównym traktowaniu i dyskryminacji pracowników podległych Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi w aspekcie ich wynagradzania. Niskie wynagrodzenia są upokarzające i stanowią naruszenie godności pracowników.

Od 2019 r. w Instytucie trwa spór zbiorowy Wspólnej Reprezentacji Organizacji Związkowych z Dyrektorem Instytutu, którego głównym postulatem są regulacje płacowe dla ogółu pracowników. Pomimo wyczerpania wszystkich ścieżek określanych ustawą o rozwiązywaniu sporów zbiorowych jest on kontynuowany do dnia dzisiejszego. W maju 2022 r. na wniosek Pana Ministra Rafała Romanowskiego przeprowadzona została ankieta oczekiwań pracowników PIWet-PIB, w której wzięło udział ponad 70% zatrudnionych. Z ankiety jednoznacznie wynika, że głównym oczekiwaniem pracowników są regulacje płacowe, a 50% zatrudnionych rozważa zmianę pracy.

W grudniu 2022 r. negatywne nastroje pracowników zostały wyrażone podczas referendum strajkowego, w którym pracownicy wyrazili gotowość do podjęcia dalszych działań wynikających z ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych tj. rozpoczęcia akcji strajkowej. Wówczas Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pan Henryk Kowalczyk odwołał Dyrektora Instytutu. Powołano nowego Dyrektora, jednakże nie zwiększono środków finansowych na wynagrodzenia pracowników. Jedynym dodatkiem finansowym dla nas wszystkich było przyznanie przez nowego Dyrektora średnio po 500 zł brutto na okres od stycznia do grudnia 2023 r. Nie rozwiązuje jednak to problemu niskich pensji. Potrzebujemy rozwiązań długofalowych.

W dniu 4 kwietnia br. Pan Profesor Przemysław Czarnek, Minister Edukacji i Nauki podczas swojej wizyty w PIWet-PIB na spotkaniu z Dyrekcją i pracownikami Instytutu zapewniał o objęciu wspólną regulacją płacową wszystkich placówek naukowo-badawczych. Proponowane zmiany miały na celu ujednoczyć system wynagradzania pracowników naukowych Uczelni Wyższych oraz Instytutów Badawczych (<https://www.piwet.pulawy.pl/aktualnosc/10716>). **Niestety do chwili obecnej powyższa deklaracja nie została zrealizowana.**

Domagamy się regulacji płacowych i wyrównania płac względem innych jednostek nadzorowanych przez Ministerstwo Rolnictwa. Oczekujemy podwyżek wynagrodzeń proporcjonalnych do wzrostu minimalnej płacy krajowej. W styczniu 2024 r. nastąpi kolejna znacząca podwyżka płacy minimalnej (od 2022 r. będzie to wzrost łącznie o 1 232 zł). Pensja większości pracowników Instytutu z wieloletnim stażem w tym czasie stała w miejscu, a wrastała jedynie pracownikom najmniej zarabiającym będąc wyrównaniem do minimalnej płacy krajowej. Wynagrodzenie doświadczonych pracowników zatrudnionych na różnych stanowiskach zostało zrównywane z pensją osób najkrócej pracujących na najniższych szczeblach zaszerogowania. Ponadto nowo zatrudnione osoby niejednokrotnie otrzymują wyższe wynagrodzenie zasadnicze niż eksperci z 20 letnim stażem pracy. **Istniejący stan rzeczy**

uwłacza godności pracowników instytucji niejednokrotnie określonej przez organy rządowe jako strategicznej jednostki dla funkcjonowania państwa.

Wyczerpawszy wszystkie drogi negocjacji oraz biorąc pod uwagę wydłużający się czas oczekiwania na spełnienie składanych obietnic jedynym rozwiązaniem wydaje się być rozpoczęcie akcji strajkowej. Przez ponad dekadę bowiem kolejni Ministrowie nie chcieli dostrzec złej sytuacji finansowej pracowników Instytutu. Żądamy szybkiej i zdecydowanej reakcji mającej na celu natychmiastową podwyżkę płac, tak aby każdy pracownik otrzymał godziwe wynagrodzenie za swoją pracę z uwzględnieniem wykształcenia, odpowiedzialności, jak i stażu pracy. Nakłady finansowe na wynagrodzenia dla pracowników PIWet-PIB powinny być nie mniejsze niż wynagrodzenia pracowników Inspekcji Weterynaryjnej, czy pracowników uczelni wyższych i Instytutów PAN, które również są finansowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi i Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Z wyrazami szacunku,

Pracownicy PIWet-PIB

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników PIWet-PIB

**NIEZALEŻNY SAMORZĄDNY
ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW**
Państwowego Instytutu Weterynaryjnego -
Państwowego Instytutu Badawczego
Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy
Tel. (081) 889 3000, Fax. (081) 886 25 95

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Solidarność przy PIWet-PIB

**Państwowy Instytut Weterynaryjny -
Państwowy Instytut Badawczy**
Niezależny Związek Zawodowy NSZZ „Solidarność”
Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy
Tel. (081) 889 3000, fax (81) 886-25-95

Załącznik nr 1: Lista poparcia pracowników PIWet-PIB pod Listem otwartym z dn. 12.12.2023r.